

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A nyomdamonopólium kárai

A város által felveendő kölcsön felhasználását illetőleg sok szó és vélemény hangzott el a városi vállalatok és közüzemek részére adandó összegekről.

Ezuttal ismét a városi nyomdavállalattal foglalkozunk és részletebben feltárjuk e vállalat által eddig befektetett és ezután még szükséges óriási összegekre vonatkozó értesüléseinket.

A városi nyomda társulván a Tiszántúli ref. Egyházkerülettel, tervehette a református könyvtárak, könyvtárak, középiskolai vallástani kézikönyvek és az elemi iskolai tankönyvek kiadását. Ez sikerült is és megkapta a jogot az egész ország részére a könyvek előállítására és terjesztésére.

Óriási vállalkozás ez, amely rengeteg pénzt emészt fel, mert míg a nagymennyiségű nyomtatványt előállítják, itt folytonos befektetésre van szükség s a lényegesebb bevétel csak a jövő 1926 év őszén kezdődik. Addig a befektetett tőke és a kamatok olyan nagy összegre emelkednek, hogy lehetetlennek látszik reális eredményt érni el.

Az eredmény csak úgy lehetséges, hogy monopolizálván e könyvek kiadását, az árakat úgy állapítják meg, hogy a kiadás megtérüljön. Nem tehetünk erra, hogy a szülők és a fogyasztó közönség magas árakat lesz kénytelen fizetni a református könyvekért, amint nem vették figyelembe azt sem, hogy ezzel a nagyméretű vállalkozással mennyi sok iparosnak és kereskedőnek ártoztak.

A nyomdavállalat a múlt évben nagy könyvkötőműhelyt állított fel. Amint hírlék, összevásárolt kellő szakértelem nélkül sok régi gépet Fuchs Dávid ócska gépkereskedőtől. Ezeket kicsiszolták, újra festették, — nagyon jól néznek ki, de gazdaságosan fel alig használhatók.

A könyvkötészet felállításával Debrecen könyvkötő iparosait, adófizető polgárokat tette tönk्रे a nyomdavállalat. Egyik legnagyobb s országos hírű könyvkötőműhelyünk, mely nagy berendezésével épp a tömegtermelésre van hivatva, a tömegmunkák elvonása által tönkrejutott. Ugyanakkor a többi városok könyvkötőiparosait is nagyban megkárosította, mert elvette számtalan iparosól a megélhetés lehetőségét azáltal is, hogy könyvkereskedése útján forgalomba hoz irkákat, iskolai füzeteket, rajztömböket, üzleti könyveket és minden olyan tömegcikket, mely a református egyházaknak és iskoláknak szükséges és ezeket szinte kötelezőleg tőlük kell vásárolni s ezzel súlyosan megkárosította az összes könyv- és papirkereskedőket, nyomdákat és könyvkötőket.

Ezek után tisztelettel kérdezzük: Szabad-e és lehetséges-e városi és egyházkerületi közpénzből létesíteni

olyan vállalatot, amely e közpénzből álló horribilis tőkésével tönkretesz adófizető polgárokat, kik elől elveszi a megélhetés lehetőségét?

Szabad-e, szükséges-e akkor, amikor a köz érdekében a kormány a közüzemek beszüntetését rendelte el, olyan iparvállalatot tömni a közpénzből, melynek kétséges az, hogy a befektetett tőke megtérül, akkor, mikor minden tőkebefektetés nélkül a munkák a meglévő apróbb iparvállalatoknál eddig is elkészültek és olcsóbbak voltak?

Természetesen, a nagy luxussal berendezett üzem költségeinek csak

meg kell térülni valahogy. Tehát megtérül úgy, hogy a rendelő drágábban fizeti meg a munkát és ugyanakkor az igénybevett nagy összegekből és annak kamataiból előálló roppant terhet ismét a rendelő és az adófizető polgárság viseli.

Szabad-e, szükséges-e akkor, mikor az egész országban a takarékoság és létszámcsoökkentésről van szó, közpénzen egy olyan mammut-vállalatot létesíteni, mely az iparosok amugy is nehéz helyzetét végtelenségig fenyegeti?

A nyomdai közüzem további közpénzen való hízolása tehát ellene

mond minden méltányosságl, de gazdasági szempontnak is. Nem gazdasági szempontnak is. Nem gazdasági szempontnak is. Nem gazdasági szempontnak is.

A legkevesebb, amit a város közönsége követelhet, hogy a közgyűlés küldjön ki egy bizottságot, mely szakértőkkel kiegészítvén magát, győződjék meg arról, hogy nem történt-e könnyeimű költsékezés, a beszerzett gépek csakugyan használhatatlanok-e, — s ha vannak — kit terhel a felelősség a hibákért?

Miért késik a városi nyomda számadásainak nyilvánosságra hozatala

Ellentétes számadatok a nyomdavállalat adósságainak hivatalos kimutatásaiban - Tizenegy milliárd adóssággal akarják a nyomdai közüzemet szanálni.

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város és a Tiszántúli református egyházkerület nyomdavállalata a napokban terjesztette be a város vezetőségéhez azt a jelentést, amelyben a nyomdának a városi kölcsönből fedezendő beruházási programja van részletesen és tétel-szerűen felsorolva. Érdekes megemlíteni, hogy a városi kölcsönből kért összeget a nyomda — mint az alább az ugynevezett **beruházási program** ismertetésénél ki fog tűnni —

több, mint felerészben adóssággal fizetésére kívánja fordítani s csak a fennmaradt összegből ki-

Ellentmondások a két hivatalos kimutatásban

A költségelőirányzatban ez áll:
IX. cím 1931. rovatához:
b) Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata

286— arany K-ás forgótőke hitel. Ez engedélyezett a törvényhatósági bizottság 151—1921. számú határozatával, eredetileg 1.000.000 K-ban Átszámított 1923 december 31-én a törvényhatósági bizottság 146—1924. sz. hat. folytán.

3077— arany K-ás forgótőke hitel. Ez engedélyezett a törvényhatósági bizottság határozata folytán, eredetileg 20.000.000 K-ban. Átszámított 1923 december 31-én a törvényhatósági bizottság 146—1924. sz. határozata folytán.

4.875— arany K-ás forgótőke hitel. A vállalat forgótőkéjének szaporítása érdekében az 1923. évi nyereségből a város házipénztárának jutó 78.000.000— papirkereskedőnek a vállalat rendelkezésére bocsátott. Átszámított kulcsul a május havára megállapított 16.000 K-ás szorzószám alkalmazásával.

Osszesen 8.238— Ennek évi 5%-os kamatára 412— arany K.

IX. cím 1932. rovatához:

A Genfi Societe Financiere Danubienne-től igénybevett 60.000— sveizi frankból 1925. év végére a könyvnyomda-vállalat részére folyósítandó 28.750— sveizi frank 9%-os kamata 2.531'25 arany K.

Dologi kiadások:
a) Nyomdai üzemnél

Kamatok:
Házipénztári költségvetés IX. cím

ván tényleges beruházásokat eszközölni.

Összehasonlítva a nyomda által beadott jelentésben foglalt adósságtételeket a város által készített 1925-ik évi költségelőirányzatnak a nyomdavállalattal foglalkozó részével, a **nyomdavállalat adósságaira vonatkozólag érthetetlen és a nyilvánosság előtt mindenféle következtetések levondásra alkalmatlak adó**

ellentmondások és hiányosságok észlelhetők.

A városi nyomda adósságaira vonatkozólag a költségvetés szóról-szóra ezeket az adatokat tartalmazza:

1931—1932. rovatához fűzött indokolás szerint:

- a) Város házipénztárának 2.948'25
 - b) Tiszántúli református egyházkerületnek 2.948'25
 - c) Debreceni Első Takarékpénztár 500.000.000 K váltóhitel 10.000—
 - d) Magyar Általános Takarékp. 300.000.000 K váltóhitel: ön 6.000—
 - e) Debreceni Hitelbank Részvénytársaság 200.000.000— K folyószámla hitel 4.000—
 - f) Dr Baltazár-alap számla (2092'8 q buza) kam. 252 q à 32— 8.064—
 - g) Kálvinista Templomegyesület folyószámla (kamat 1 q buza) 32—
 - h) Forgótőke fedezésére ávközben felveendő hitel kamatára 9.000—
- Osszesen 42.938—

arany K.
Fogattartás költségei (kétlovas fogat) 3.130—

arany K.
A költségvetési adatokkal szemben a vállalat által benyújtott jelentésben a nyomda adósságairól a következő tételeket találjuk:

A jelentés adatai

A város átmeneti kölcsöne 526 millió 500.000 korona.
Városi házipénztárának nyereségmentes címén 86.268.000 korona.
Egyházkerületnek nyereségmentes

lék címén 86.268.000 korona.

Debreceni Első Takarékpénztárnak 34 százalékos kamatozású váltótartozás 400.000.000 korona.

Magyar Általános Takarékpénztárnak 27 százalékos kamatozású váltótartozás 500.000.000 korona.

A dr Baltazár alapnak buzatartozás — súlyos buzakamat mellett — 1.149.538.450 korona.

A dr Baltazár alapnak 20 százalékos kamatozású dollár tartozás 737.000.000 korona.

A Kálvinista Templomegyesületnek — egy métermázsza buzakamat mellett — 4.935.000 korona.

A népiskolai tankönyveknek 1925 november 15-ig esedékes irói díjai 1.000.000.000 korona.

A Goldzieher Géza részvénytársaságnak ez évben esedékes papirtartozás 1.359.634.628 korona.

Világítási vállalatnak villanyáramért 96.325.570 korona.

A Gutenberg Haus cégnek különféle géprészekért szóló s már 1924 december 31-én esedékes számlája 9.624.405 korona.

A 60.000 frankos svájci kölcsönek a nyomdára eső részéből a város számára 386.137.500 s egyház számára 450.000.000 korona.

Felvilágosítást követel a közvélemény

Mindezekből az adatokból első-sorban az tűnik ki, hogy a nyomda a városi kölcsönek a reája eső részéből 6.833.231.553 korona adósságot kíván kifizettetni. Másodsorban pedig az vehető ki, hogy a

városi költségvetésnek a nyomdával foglalkozó része megdöbbentően hiányos,

mert igen sok nagyon jelentős összegű tétel egyáltalában nem is szerepel a költségvetésben. Harmadszor az látható a felsorolt adatokból, hogy miután költségvetésnek és a jelentésnek az adatai nem egyeznek így, vagy az egyik, vagy a másik, vagy mindkettő hibás.

Itt van tehát a tizenkettedik órája annak, hogy végre ezeknek a városi vállalatoknak — a nyomdának is — a gazdálkodásáról, üzemezéséről stb. ne csak a beavatottak, hanem a nagy nyilvánosság is — az elhangzott szép nyilatkozatokon kívül —

számszerű és hiteles adatokkal támogatott értesülést és tájékoztatást nyerjen.

Mert ha ezt az arra hivatottak — tendenciózusan, vagy anélkül, az mindegy — meg nem teszik s a közvélemény jogos érdeklődésére kóknok hallgatás a felelet, mindinkább kialakul az az általános felfogás, hogy

ahol ilyen nagy a némaság és homály, ott takargatni valók vannak.

A város vezetőségének kötelessége elhárítani magáról ezeket a feltevéseket, amelyek ma már nemcsak

A nyomdavidálat hivatalos beruházási programja

A jelentés történelmi fejtegetésekkel kezdődik, amelyek szerint a városi vállalat már 350 éves s 1918-ban a református egyházkerület a város mellett tulajdonosa lett. Majd később rátér arra, hogy a nyomdának sikerült összeköttetése révén kieszközölni, hogy

20 esztendővel szerződésrel

a református egyetemes konvent megbízta az ország egész területére szóló érvényű a zsolttárok nyomdát, kötését, és elárúsítását, a református népiszkolai tankönyvek és egyház közigazgatási nyomtatványok kizárólagos nyomásának kötésével és elárúsításával, s most tárgyalások folynak, hogy ugyancsak 20 évre megbízzák a református középiskolai könyvek készítésével.

Ezért a jelentés szerint feltétlen szükséges, hogy

könyvkötészetet és vonalozó intézetet szereljének fel

a nyomdában, valamint, hogy egy több millió kötetre szóló raktárhelyiséget építsenek fel. Megemlíti a jelentés, hogy ez nem konkurrenciá, mert ezzel csak azt érte el a nyomda, hogy a jobbára Budapesten készült nyomtatványokat most már Debrecenben fogják nyomni, s így nem a debreceni nyomdákól vette el munkát.

Ami pedig a város legrégebbi hírneves könyvkötő intézetét, a Dávidházy-félt illeti, arra vonatkozólag arról a nagylelkű ajánlatról számol be a jelentés, hogy a nyomda állítólag két ízben is felhívta a Dávidházy-céget részvénytársasági alapon a beolvadásra, azonban egyszer sem jött válasz s így kénytelen volt a nyomda maga berendezni könyvkötészetet.

Hogy pedig a nyomda irkákat, füzeteket és más mindenféle tanzsereket árul, hát az csak természetes.

Végül megemlíti a jelentés, hogy

használatlan gépek beszerzéséről, helytelen üzemezéséről beszélnek, de olyan dolgokról is, hogy a közpénzen fentartott és deficitben kimult „Egyetértés“-nél

a jelenlegi rezsim egyik oszlopos tagja tetemes meilékjövédelmet élvezett.

miközben a városi nyomdának témérdek milliója uszott el a magyar földön példátlanul álló politikai vállalkozáson, valamint arról, hogy az *allg iskolázott üzemezőknek százmillió jövédelmel és jutalékal vannak*, s hasonló dolgokról.

Ide vonatkozó adatainkkal nem akarunk tápot adni e fellevéseknek, hanem még várunk a város vezetőségének részletes és minden kétséget eloszlató felvilágosításaira, amelyekre a kölcson hovafoordításának megfontolása előtt a legnagyobb szüksége van a közvélemény megnyugtására.

a vállalat önérejből (lásd az adósságok kimutatását. Szerk.) lett azad, amit s vállalat kötelezettségeit is ilyen uton fogja teljesíteni.

Ezek után áttér a jelentés azoknak a szükségleteknek a felsorolására, amelyek költségeinek fedezésére kívánja a vállalat a kölcsonból kapott összeget fedezni.

A nyomda igényei:

1. Építkezésre és raktárhelyiség készítésére 2 200.000.000 korona.
2. Könyvdamberendezésre 400 millió korona.
3. Szedőgépjavitásra 60.000.000 korona.
4. Szedőgépekhez matrica 105 millió korona.
5. Egy darab nyomógép kicserélésére 200.000.000 korona.
6. Cimbetük beszerzésére 80 millió korona.
7. Részléniaakra 120.000.000 korona.
8. Forgótűbeszükségletre 1 millió 500.000.000 korona.

Összesen tehát

4.665.000.000 korona

az az összeg, amelyre a nyomdának a jelentés szerint kölcsonból szüksége lenne s amely összeget a nyomda kizárólag *beruházásokra* kíván fordítani.

A városi nyomda ezeken az összegeken kívül a

külföldi kölcsonból óhajlja tartozásai egy jó részét kifizettetni.

Ezekről az összegekről fentebb számolunk be.

Ezek az összegek

6 833.231.553 koronát tesz ki,

amely összeget, ha hozzáadjuk a fent már emlelt és szorosan vett beruházási célokra kért összeghez, úgy a nyomda által a külföldi kölcsonból kért összeg **11.498.231.553, azaz tizenegymilliórd négyszázkilencvennyolc millió kétszázharmincezeröttszázvenhárom koronát** tesz ki.

Hatalmas felhőszakadás vonult végig a fővároson

Az utcákat elöntötte a víz - Több helyen lecsapott a villám

Budapestről jelentik: Keddén két óra tájban óriási vihar vonult végig Budapest felett. A késő délelőtti órákban még ragyogó égbolt, pillanatok alatt elborult és cikázó villámok világították be az éjszakai sötétségbe borult pesti utcákat. Az óriási zápor ereje mindjobban fokozódott, úgy, hogy negyedháromkor már

patakokban zuhogott a víz.

amely csakhamar elöntötte a mélyebben fekvő utcákat és utrészeket, úgy, hogy a közlekedés, különösen a kültereken teljesen megakadt. De a város centrumában is megálltak a villamosok, a kocsik és autók pedig védettebb helyre vonultak.

Félháromra már a mélyebben fekvő házak pincéit és raktárhelyiségeit elöntötte a víz, úgy, hogy a mentők és tűzoltók percről-percre kapták az újabb jelentéseket, amelyekben a város kültereken történt balesetekhez kérnek sürgős segítséget.

Angyal földön, Kőbányán, Kispest és Erzsébetfalva határan patakokban ömlött végig az utcákon a víz, úgy, hogy a forgalom teljesen megakadt. A város ezen részein

a boltosok lezárták üzleteiket, hogy a fokozott erővel csapkodó víz ne hatoljon be az üzletajtókra.

A vihar ekkorra már oly erővel tombolt, hogy a helyi és külföldi

telefonösszeköttetés is teljesen megszakadt.

Két óra után már sem Biccse, sem helyben nem lehetett a telefonösszeköttetést fentartani.

A mentőket is több helyről értesítették kisebb-nagyobb balesetekről, magánházaikból és középületekből, ahová a villám becsapott. Legtöbb helyen azonban az ijedségen kívül nem történt senkinek nagyobb baja.

A legkomolyabb baleset a Frangepán- és Rőppentyű-utca sarkán történt. Az ékszerészek sportpályájával szemben ugyanis új házat építettek. Az épülő hában több munkás dolgozott, mikor a vihar kitört. Ezeknek már nem volt idejük menekülni.

A villám két kőműves és egy malterhordóleány mellé sújtott, akik egyemelet magasságból zuhantak a földszintre.

A mentők a telefonértesítésre azonnal megérkeztek, a három embert kisebb sérüléssel bekötötték, azután lakásukra szállították őket.

De a város kellős közepén, a Teréz-körtől és Andrássy-ut környékén is több helyütt becsapott a villám. Bár a villámhárítók felfogták az áramot, mégis

a légnyomás több embert a földre sújtott,

akik percekig eszméletlenül fektüdtek a járdán. Sebesülés azonban nem történt.

A megyeri táviratkönyv Márffy alibijét igazolta

Márffy József a bombamerénylet napján nem tartózkodott Budapesten

Budapest, július 21. A budapesti kir. ítélőtábla ma délelőtt fél 10 órakor folytatta Zachár táblabíró Márffyké bünygyében a bizonyítás kiegészítését.

Ma délelőtt szembesítették azokkal a tanukkal, akiket távolléte alatt a tábla kihallgatott. Elsőnek Molnár Bélával szembesítették, aki kihallgatása során Radórol úgy beszélt, mint egy hazug emberrol.

Köllő Ferenc pénzügyörrel szembesítette azután Zachár táblabíró Radót, aki Radónak iskola pajtása volt.

Köllő egymásután szemébe mondja Radónak a tegnapi napon eimondott vadjait, azt tudniillik, hogy

Radó semmit se tudott a bombamerényletről.

de össze-vissza hazudozott állandóan. Zachár táblabíró több ízben felhívja Radót, hogy könnyítsen a letkiismeretén és mondjon igazat, Radó továbbra is megmarad amellett, hogy ő nem hazudoit.

Ezután Zachár kuriai bíró bemutatja a megyeri táviratkönyvnek a hivatását. Ennek ugyanis azért van jelentősége mert Márffy arra hivatkozott, hogy április 2-án, a

bombamerénylet napján szüleinél volt Kismegyeren.

A jegyzőkönyv alapos és tüzetes átvizsgálása alkalmával dr Zachár bíró megállapítja, hogy 1925. április 2-án reggel hét óra 35 perckor 9 es sürgőnyszám alatt az 5921-es téletszám után egy létszámbányról

szóló sürgönybejegyzést találtak, melyet Kismegyér adott le és Jutas vett fel.

Ezt a sürgönyjegyzést

a lakus előtt is megdönthetetlenül Márffy József vádolt eszközölte,

állapítja meg Zachár bíró.

A bíró kérdésére azután Márffy elmondja, hogy a bejegyzést sem utólagosan, sem előre nem eszközölte, mert hisz előre tudni sohasem lehet, hogy egy nap hany sürgöny érkezik.

Kijelenti Márffy azután még azt is, hogy a szobanforgo sürgőnyt Jutasnak felhőnéül fel kellett venni, amiről

az ott levő sürgönyjegyzőkönyvekből a bírosag bizonyosságot szerezhet.

A jegyzőkönyv további vizsgálata után a kir. tőügyész megjegyzi, hogy egy mácius 31-iki sürgőnyt és április elsejéről szóló első számú sürgőnyt a többiből eltérően nem tintaceruzával jegyezték be.

Megállapítják továbbá azt is, hogy a kruiikus bejegyzést sürgőny a többiből eltérően más ceruzával történt. Márffy kijelenti, hogy

bejegyzésre a zsebében levő saját ceruzáját használta.

Annak megállapítása után, hogy a jegyzőkönyvben egymástól teljesen különböző bejegyzések vannak, a bíró a tanukihallgatások folytatását szerdára halasztotta.

HIRDESSEN A HAJDUFÖLDEN!

ASZÓDI ÉS RÓTH
DIVATÁRUHÁZA

ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:

SZÖVETEK
EPONGEK
BATISZTOK

GRENADINOK
HARISNYÁK
KESZTYÜK

SELYMEK
ZEFIREK
VASZNAK

és mindenféle rövidáru cikkek.

Idény utáni olcsó leszállított árák. A Községi Tisztviselők Országos Szövetségének szerződéses szállítói. Tisztviselőknek külön 5 százalék engedmény.

Kétezer halottja van a koreai árviznek

London, július 20. A Koreából érkező jelentésekből kitűnik, hogy az ottani árvíz egyike a legnagyobb természeti katasztrófáknak, amely az utóbbi években előfordult. Az eddigi megállapítások szerint kétezer a halottak és a sebesültek száma.

A főváros háromszözezer főnyi lakosságát pestis és éhínség pusztítja. Osakai jelentés szerint a kárt eddig nyolcemillió sterliegre becsülik. Eddig huszezer házat döntött romba az ár. A főváros környékén kétszáz holttestet találtak.

Milyen legyen az új valuta?

A Magyar Nemzeti Gazdasági Liga javaslata

Budapest, július 21. A Magyar Nemzeti Gazdasági Liga legutóbb dr. Heller Farkas elnöke alatt tartott ülésén foglalkozott a valuta-reform kérdésével és elhatározta, hogy az elhangzott felszólalásokra figyelemmel, kialakult álláspontját emlékiratba foglalva felterjeszti a pénzügyminiszterhez. Az emlékirat szerint, amelyet a Liga most nyújtott be a pénzügyminiszteriumba, amennyiben a közöttünk és az Angol Bank között fennálló egyezmény megállapodásai lehetővé teszik, úgy a Liga az aranykoronára való visszavertést azon az alapon tartandó a legcélszerűbbnek, hogy az aranykorona a békereklációknak megfelelően a font 1/24 részére vették egyenértékűnek, amikor is az átszámítási ku'cs kikerekítve 14.500-ban volna megállapítandó.

Hatósági vizsgálat a mészáros üzletekben

Két üzletben találtak egészségre ártalmas, romlott húst

(A Hajdúföld tudósítójától.) A nyári hőség beálltával a hatóság vizsgálatokat szokott tartani a mészáros és hentes üzletekben, hogy nem árulnak-e romlott húsmaradványokat és rendben vannak-e a hústartó edények. A legutóbb megtartott razzia alkalmával megállapítást nyert, hogy a hentes és mészáros kereskedések általában véve

nagy gondot fordítanak a tisztaságára

és az árusításra szánt húst hűtőkben tartják.

Egyes helyeken mégis találtak kifogásolni valót. Így Mezey Andrásné Mór-utca 8. szám alatti árusnak a Simonffy-utcai bérház 18. huszársítói rekeszében a hűtőkészülékben

10 kilogramm rohadt húst és bűzös borjúkormót találtak.

A romlott árut azonnal el kellett szállítani a gyepmesteri telepre megsemmisítés végett. Várady Sándor kihágási bír Mezeyné 2 napi elzárásra és 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

A hatóság hat kilogrammnyi bűzös és megromlott húst talált

Nuszbaum Róza Csapó-utca 27. sz. alatti üzletében.

Nuszbaum Róza kihágását súlyosítja az a körülmény is, hogy az egészségre ártalmas húst a hűtőben, a friss húsok között tartotta, tehát elárúsításra szánta. A romlott húst tartó Nuszbaum Róza ellen a kihágási bír megindította az eljárást.

Frohreich örjög a fegyházban

Életbenmaradásához semmi remény sincs

Budapest, július 21. A négy évi fegyházra ítelt Frohreich Ernő a soproni fegyházban elítélésétől óta már háromszor tört ki a dühöngési roham, úgy, hogy a gyenge, vézna ember

8 fegyőr is alig tudta megfékezni.

Frohreichnek egyébként atyja Frohreich altábornagy a fronton megörült és agyonlőtte magát, anyja pedig a lipótvárosi tébolydában fejezte be életét és úgy látszik fiuk

sorsa is meg van pecsételve. — Az ítélet kihirdetése óta állapota rendkívül súlyosbodott úgy, hogy éjjelnappal két börtönőr van állandóan cellájában, akik vigyáznak rá,

nehogy kárt tegyen magában.

Most felterjesztést tettek az igazságügyminiszteriumba, hogy Frohreichot szállítsák el valamilyen zárt intézetbe. A fegyház igazgatója szerint Frohreich életbenmaradásához nincs remény.

A debreceni Művészház tagjai állandó termet kapnak a Mücsarnokban

Kováts János a tokaji művészkörök meghívására kiállítást rendez

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Művészház, mely félévesztendő fennállása óta jelentős eredményekkel gazdagította a magyar kultúrát és a képzőművészetek terén országos sikereket ért el, szeptembertől kezdve állandóan bekapcsolódik a fővárosi művészeti életbe. A Művészház tagjai ugyanis az ősztől kezdve

külön termet fognak kapni a budapesti Mücsarnokban,

ahol a debreceni festő- és szobrászművészek állandóan kiállítják műveiket. Hajdúföld értesülése szerint a szövetség a Műpártoló Egyesület rendezésében minden évben téli tárlaton fogja bemutatni az év folyamán összegyűlt anyagot, ezenkívül terve van véve egy nagyobb szabású kiállítás rendezése, melyen a Szinyey-Merse-Társaság is részt vesz.

A Művészház tizenkét fiatal tagja magyarországi és külföldi tanulmányutakon tölti a nyarat. Torocz-

kay Oswald és Nagy Ferenc Eger környékén, Kováts János a Szilágy-ságban és Montenuovo herceg bányái birtokán nyaralnak. Ezt megelőzőleg

Kováts János Tokajban rendez nagy képiállítást

az ottani művészkörök meghívására. Oldh István és Bánszky Tamás, a piarista reálgimnázium nagytehetségű tanára Németországba mennek több hetes tanulmányutra és csak szeptember végén térnek vissza Debrecenbe. G. Szabó Kálmán már Párisban tartózkodik és onnan csak a nyár vége felé jön haza. — A Művészház többi tagjai, így Sennyei Oldh István és Nagy Sándor itt-thon dolgoznak nagy szorgalommal. A debreceni képzőművészek munkaterve és kiállítási programja minden tekintetben szép ígéretet nyújt arra vonatkozólag, hogy a fiatal Művészház rövidesen nagyszülő ténylező legyen a magyar képzőművészet kulturmunkájában.

Rakovszky belügyminiszter lovassbravurja

Lóháton tette meg az utat Budapesttől Gesztig

Rakovszky Iván belügyminiszter még az elmúlt héten lóháton egy lovász kíséretében indult el Budapestről, hogy a Budapest Gesztig utat végig lovagolja. Első napon Ujszászon, másodnap Tiszaburán, harmadnap pedig Tiszaderzszen szállott meg rokonainál s így

naponta átlag 50—60 kilométert tett meg lovon.

A belügyminisztert az egész uton kísérte felesége, Sándor Jolán, ki Sándor Kálmán táblabírónak, Sándor János volt belügyminiszter testvérének leánya s a ki ifjabb gróf Tisza Istvánnak özvegye volt.

A belügyminiszter lovagló turáját Tiszaderzszen megszakította s autón Budapestre vissza ment, hogy a multheti minisztertanácson részt vegyen. Szombaton délután autón újból Tiszaderzsre ment s onnan vasárnap reggel

a Hortobágyi nagycsárdához lovagolt,

hová neje és két hölgy rokona is követte Nádudvarig autón, onnan a nagycsárdáig a város négyesfogatán téve meg az utat.

A belügyminisztert a hortobágyi csárdánál Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Nagy Sándor mátai biztos és a város mécesmestere fogadták s a mátai biztos a belügyminiszter nejének

a városi tanács nevében egy szép

rózsacsokrot nyújtot át.

Vargha Elemér főjegyző úgy intézkedett, hogy a belügyminisztert és nejét a csárdában a város részére fenntartott szobákban szállásolják el, melyet ez alkalomra virágokkal feldíszítettek.

Vasárnap délután a belügyminiszter és neje a fogadására megjelent urak társaságában városi fogatokon bejárta a Hortobágyot s megtekintette a törzsménest, a törzsgulyát, a fiatal bikák gulyáját és a csődörösikókat s ezen a szemlén a belügyminiszter, aki szenvedélyes lóbarát, legteljesebb elismerését fejezte ki a látottak felől, különösen méltányolva azt a mintaszerű vezetést, melyről meggyőződést szerzett.

Hétfőn reggel a belügyminiszter újra lóra ült és

Debrecenbe lovagolt.

A belügyminiszter és neje a Bika-szállóban szállottak meg. Délután 5 órakor a belügyminiszter nejével és kíséretével két autón a klinikához ment ki, ahol Hüttl Tivadar és Elischer Gyula egyetemi tanárok és Lósi János tanársegéd vezetése mellett 2 órát töltöttek. Este 7 órakor a társaság a belügyminiszter nejének rokonaihoz, vitéz Szádeczky Károly Dezső őrnagyékhoz ment teaóra, hol jelen volt Ferjentsik Ottó altábornagy is. Kilenc órakor a belügyminiszter és neje Ghyczy Tib-

mér és vitéz Földtör József őrnagy társaságában a Bika-szálloda teraszán megvacsoráztak és 11 óráig élvezettel hallgatták

az öreg Magyar Imre gyönyörű muzsikáját.

A belügyminiszter rövid szabadságát élvezve, mint magánember érkezett Debrecenbe és így a város vezető köreivel az érintkezést ez alkalommal nem is kereste.

Kedden reggel fél 8 órakor a belügyminiszter ismét lóra ült és Berettyóújfalun keresztül

Gesztre lovagolt.

A belügyminiszter a hét végéig Geszten marad családjával körében s a jövő héten pár napi budapesti tartózkodás után nejével három heti pihenőre Angliába utazik.

Új intézkedések a szerzői jog védelmére

Budapest, július 21. Párisban 27 állam résztvevői a szerzői jog kérdésében nemzetközi kongresszusra jöttek össze, amelyen a magyar kormányt Magyary Zoltán dr. miniszteri osztálytanácsos képviselte.

A tárgyalások megállapodásait most közzétették a magyar könyvtudósok együletével, amelynek részéről Ranschburg Viktor vezérigazgató így foglalta össze a párisi kongresszus megállapodásait:

1. A szerzői jog nemzetközi védelmén alapuló berni egyezmény tagjait rá akarják bírni, hogy eddig, különösen a fordítási jog terén fennálló akadályokat tüntessék el és a berni egyezmény szövegét, amely sok tekintetben egyenlőtlen, egyenlővé tegyék.

2. Egységesíteni akarják az összes államokban a szerzői jogvédelem idejét, még pedig úgy, hogy a nálunk is érvényben levő (a szerző halála után 50 év) határidő legyen mindenütt érvényes.

3. Az ugynevezett köteles példányok beszolgáltatása tekintetében szintén minden államot rá akarják bírni megfelelő törvényes intézkedésekre, hogy

az emberiség minden szellemi kincsének megőrzése mindenütt egyformán biztosítva legyen.

4. A szerzői jog védelmét kizárják terjeszteni a rádió útján való közlésre is.

5. Intézkedéseket akarnak életbe léptetni arra nézve, hogy a tudományos és egyéb felfedezések prioritása biztosítható legyen.

6. A művészeknek bizonyos előnyöket kíván biztosítani az egyezmény, műveiknek nyilvános árverésen való eladásával kapcsolatban.

7. A szerzői jog védelmét intenzívebbé akarják tenni azzal is, hogy félreérthetetlen módon akarják az eljárás módjait feltüntetni minden körülmény esetén.

8. Az építészet, a plakett és éremművészet, valamint az iparművészet termékeinek szerzői jogvédelmet kívánunk nyújtani.

9. A fényképezési művekre nézve meg nem nevezett fényképezési szerzők műveinek sok esetben bizonyos tiszteletdíjat akarnak megállapítani, amely

központilag kezelve a fényképezési szerzőknek kiszolgáltatandó legyen.

10. Fel akarják szólítani az Amerikai Egyesült Államokat, Törökországot, Szerbiát és Egyiptomot a berni egyezményhez való csatlakozásra.

Meghalt Mikóvényi Jenő

Budapest, július 21. Ma délután hosszas betegeskedés után, mégis váratlanul elhunyt Mikóvényi Jenő a hatvani kerület egységspárti képviselője. Mikóvényi Jenő a parlamentnek és a pártnak igen értékes tagja volt, különösen a bizottságokban, főképpen pedig a mentelmi- és mandátum elbíráló egyik bizottságban fejtett ki nagy tevékenységet. A mentelmi bizottságnak előadója is volt és az ügyek igen tekintélyes része az ő előterjesztése alapján került a nemzetgyűlés elé. Lelkiismeretes kötelességtudását az ellenzék is jóindulattal megértéssel honorálta. — Az egységes párt saját halottjának tekinti és temetéséről gondoskodik. A gyászszertartást a párt egyházi méltóságot viselő tagja, Nagy János egri kanonok, a gyászbeszédet pedig Rubinek képviselő tartja. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a kerepesi úti temető halottas házából.

Az egységspárt elnöksége ezúton is kéri tagjait, hogy a temetésen az elnök vezetésével lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

ATROCITÁSOK

Hibaigazítás. A Hajdúföld vasárnapi számának vezércikke foglalkozott azzal a hat szénegős villanylámpával, melyeket a város a Nagytemplom előtti térre (Debrecen legvilágosabb részére) felszereltetett. Cikkünk oly nagy hatást gyakorolt a hivatalos körökre, hogy azóta a hetedik ivlámpa is felgyuladt és most már hét vakító fényű ivlámpa, körülbelül 10—15 gázlámpa és az Arany Bika megszámlálhatatlan mennyiségű villanyos körteit szolgáltatják egy és ugyanazon helyre a tündéri fényt. Ezzel a bőkezű villany- és gázszórással kapcsolatban azt a futurista eszmét ajánljuk *sőtében bujkáló* közönségünk szíves figyelmébe, hogy aki éjszaka a város bármely pontján elveszt valamit, az a Nagytemplom elé jöjjön megkeresni. *Ott olyan nagy a világosság, hogy biztosan megtalálja.*

Negyvenezer munkanélküli

Budapestről jelentik: Több mint 40 ezerre tehető az országban azoknak a száma, akiket mint munkanélkülieket tartanak nyilván az állami munkaközvetítő hivatal, a szociáldemokrata, valamint a keresztény szocialista szervezetek központja. De ennél természetesen

Jóval nagyobb a munkanélküliek száma,

mert a statisztikai adatokban csak a munkáért jelentkezőket tartják nyilván.

A munkanélküliség ez év február havában érte el tetőpontját és azóta csekély javulást mutat a helyzet, július kivételével, amikor a statisztika bizonyos, bár lényegtelen

szaporodását mutatja a munkanélkülieknek

Az augusztusi statisztika remélhetőleg javítani fog ezen a szomorú mérlegen.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek!

A csehek Magyarországgal akarják megfizettetni a vörösök garázdálkodásait

Hága, július 21. A holland legfelsőbb törvényszék épületében szerdán ülésére ül egybe a vegyes magyar-cseh döntőbíróóság. Ezen az ülésen ama kártérítési követelések ügyét tárgyalják, amelyeket

cseh állampolgárok a magyar bolsevista csapatok által 1919-ben okozott károk miatt emeltek a magyar állam ellen.

Tárgyalni fognak továbbá bizonyos adósságfelértékelési kérdéseket, amelyek a trianoni szerződéssel vannak kapcsolatban.

A döntőbíróóság elnöke **Schreider** főnökei **Balds Károly** (Magyarország) és **Kadlec** (Csehszlovákia). A magyar kormány **Gajzágó László** miniszteri tanácsos, a vegyes döntőbíróóságok mellé kirendelt főkormánybíró bizott, a cseh kormány pedig **Hobza** professzor képviseli.

A döntőbíróóság illetékessége és hatásköre

a trianoni szerződés 239. cikkének B. bekezdéséből folyik.

Az ülésezést némi megszakítással augusztus elsejéig fogják folytatni.

Amsterdamban tuljegyzték a magyar városok kölcsönét

Amsterdamból jelenti a Wolff ügynökség: Amsterdamban a magyar városok kölcsönét lényegesen tuljegyzték, úgy, hogy a jegyzéseket nem lehetett teljes mértékben kifejtetni.

Ujabb gyilkossággal gyanúsítják Gellért Zsigmondot

A tanuk nem ismerték fel Gellértben és Plutzerben Révész Olga gyilkosát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk, hogy Gellért Zsigmondot és Plutzer Józsefet a Péterfia-utcai gyilkosság legujabb gyanúsítottjait Debrecenbe hozták, ahol megkezdődött a kihallgatásuk, amely

két napon keresztül kis megszakításokkal állandóan tartott.

Gellért Zsigmond és Plutzer József egyértelműleg, állhatatosan tagadták, hogy valami részük lett volna Révész Olga meggyilkolásában. Eleinte letagadták azt is, hogy Debrecenben jártak a gyilkosságot megelőzőleg. Később azonban mind a ketten elismerték, hogy *alig pár nappal a gyilkosság előtt Debrecenben voltak s itt hosszabb ideig tartózkodtak.* Elmondták, hogy Debrecenbe azért jöttek, mert itt

belőreket akartak elkövetni.

Azonban állításuk szerint sehol sem volt szerencséjük. „Munka” nem akadt és annyira *leégtek*, hogy egy ismerősüktől kértek pénzt kölcsön s ezzel visszautaztak Csongerbe.

A szembesítések

Gellértet és Plutzer Józsefet természetesen szembesítették azokkal, akiket a gyilkos a véres büntett napján a trafikban kiszolgált, illetőleg akik látták ott tartózkodni a valószínű tettest.

A szembesítések azonban nem hoztak semmi különösebb eredményt. Az ugynevezett koronatanukat ugyanis a rendőrség

nem tartja teljesen megbízhatónak,

mert a nyomozás során már két három embert is felismertek, hogy az volt a gyilkos. *Röviddel utána azonban kiderült, hogy azoknak abszolúte semmi köze nem volt a gyilkossághoz.*

Most is az történt a szembesítésknél, hogy az egyik koronatanu, mikor megkérdezték, hogy ez volt-e a gyilkos, Gelléltre pillantva azt felelte:

Lehet. Ilyenforma volt.

A rendőrség mindazonáltal még nem adta fel a reményt, hogy terhelő bizonyítékok alapján sikerül beismernie birni Gellértet vagy Plutzer Józsefet.

Házkutatás Csongerben

Eredményt várnak még a Csongerben megtartandó házkutatástól is. Ugyanis, mint a Hajdúföld értesül, a csongeri csendőrség most fog alapos házkutatást tartani Gellért Zsigmond és Plutzer csongeri lakásán. *Nem lehetetlen, hogy ez alkalommal olyan tárgyak is fognak előkerülni, amelyek kapcsolatban állnak a debreceni gyilkossággal.*

Még egy gyilkossággal gyanúsítják a két betörőt

Rendkívül érdekes, hogy Gellért Zsigmondot és Plutzer Józsefet még egy másik gyilkosság elkövetésével is gyanúsítják. Emlékeztetünk ugyanis, hogy annak idején Nyiregyháza a a Serház-utcában borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltak egy *Podobákné* nevű asszonyt. A debreceni és nyiregyházi gyilkosság elkövetésének módja annyira hasonló volt egymáshoz, hogy a nyiregyházi rendőrség adatokat keresett arra, vajjon nem-e egy és ugyanaz a tettes követte el a gyilkosságot.

A Hajdúföld értesülései szerint a nyiregyházi nyomozás igen érdekes eredménnyel járt, amennyiben a rendőrség megállapította, *hogy a Serház-utcai gyilkosság elkövetésének idejében Gellért Zsigmond Nyiregyháza tartózkodott.*

MA ESTE, 22-ÉN

KATONAZENE
NÉMETH LAJOS KERTELYISÉGÉBEN
CSAPÓ-UTCA 14

HÍREK

1925 július 22. (Szóda)

Prot.: Már. M. Kath.: Már. M.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban elsősorban volt zivataros csapadék, amely csak elvétve haladta meg a 10 millimétert. (Szolnok 15, Dobogókő 18, Szentgotthárd 11 milliméter). A hőmérséklet $\frac{1}{2}$ -1 fokkal magasabb az átlagértéknél, maximuma országsszerte 30 fok Celsius körül ingadozott.

Jóslat: Tulnyomóan száraz idő várható, elvétve zivattal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

Városi muzeum: 9—12-ig, 2—4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád tér 1. Mátyás Király (Nyilas-telep).

— **Megkötötték az olasz-magyar kereskedelmi szerződést.** Budapestről jelentik: Tegnap megkötötték az ideiglenes magyar-olasz kereskedelmi szerződés, amelynek keretében Magyarország különböző vámkedvezményeket ad Olaszországnak déligyümölcsökre, autoalvázakra, kenderzövetekre, (mint pl. vitorlavászon, és zsákszövetekre) borokra, (de csak palackozott formákban) továbbá bizonyos textilárakra, szardíniára és egyéb halakra. — Ezzel szemben Olaszország részéről kedvezményt kapunk a legtöbb exportcikkünkre, különösen butorokra és gépekre.

— **A debreceni OMKE hóladdal ellenes akciója.** Megírtuk, hogy a Debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamara mozgalmat indított a nagymértékben elszaporodott hóladdal ellen. A mozgalmat a debreceni OMKE is támogatni kívánja és e célra ma, szerdán délután 6 órakor a Kereskedelmi Csarnokban gyűlést tart *Létay* Lajos vezérigazgató elnöke alatt. A gyűlésen felszólalnak: dr. *Radó* Rezső kamarai főtákar, ki az ellenakció jelenlegi állását; dr. *Békés* Kálmán, az OMKE titkára, az okozott károk megtérítésének kiállításait; *Króh* Vilmos és *Mandel* Lipót, kik a legitim kereskedők súlyos károsodását fogják ismertetni. Az OMKE elnöksége felkér mindenkit — legyen az illető akár OMKE-tag, akár OMKE-n kívül álló érdekelteket egyén —, hogy az értekezleten megjelenni szíveskedjék.

— **Rekord felhozatal a budapesti piacokon.** Budapestről jelentik: A mai piacon különösen a főzelékpiacon a paradicsom felhozatal hatalmas arányokat öltött. Ilyen paradicsom-áru befutás már évek óta nem volt példa. A paradicsomot 5—7 ezer koronás áron kínálták, de még így sem vették. A paradicsom mellett a zöld paprika felhozatala érte el a legnagyobb rekordot. Erősen esett a kaposzta, tök és az ugorka ára is. Ha a meleg időjárás tartósabb lesz, úgy további árlemorzsolódás várható.

— **Utóajánlati árverés.** Mint ismeretes, Debrecen városa nemrégiben tartotta meg első árverését néhány birtokára, amely iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg, különösen a gazdák körében. Az árverés váratlanul szép eredménnyel végződött, azonban utóajánlatnak is helye lévén, két városi birtokra, a Gygyori-csárdához tartozó 90 és a Hadházi-úti 50 kat. holdas szántóföldre utóajánlat érkezett be. Ezeknek az árverését a város július 27-én délelőtt 9 órakor tartja meg a városháza tanácstermében.

— **Dr. Trocsányi Béla** nőorvos hazaérkezett, rendeléseit újból megkezdte Sas-u. 4. I. e.

— Új Budapest Strassét neveznek el Berlinben. Berlinből jelentik: Berlin város tanácsa néhány hét előtt tudvaleg elhatározta, hogy a Budapest Strassét a köztársaság első elnökéről Friedrich Ebert Strassera kereszteli át. Ugyanakkor elhatározta a tanács azt is, hogy Berlin nyugati részének legszébb utcáskaszát a Kurfürstendamnak a Cornelius hídtól a Vilmos fogadalmi templomig húzó részét nevezi el a Budapest Strassenak. A MTI levelezőjének illetékes helyen szerzett értesülése szerint az új Budapest Strasse elkeresztelése is néhány napon belül megtörténik.

— Pályát tévesztett patkányfogó, aki szintén borbán találja meg az igazságot. A rendőrséget kedden délután a vasúti feljárónál egy emberre bukkant, aki az igazak álmát aludta. A rendőrök felkeltették az ismeretlen alvót, akiről kiderült, hogy magyarán szólva halálosan részeg. Az ismeretlen — aki oly magasfokú alkoholmérgezésben szenvedett, hogy a nevét sem tudta megmondani, nagynehezen beszélték a rendőrség központi ügyeletére. Megmozdítása alkalmával kiderült róla, hogy hivatalos patkányirtó, amit igazolt az is, hogy zsebében különféle mérgeket és más, patkányirtásra alkalmas eszközöket találtak. A patkányirtó, aki még mindig nem tudta nevét megmondani, dühösen vitatni kezdte, hogy ő állatorvos s közben hangozan ordított az őrszobában. Erre szótlan leült a rendőrségi fogdába. Itt aztán az érdemes férfiúnak nemcsak arra lesz alkalma, hogy elfelejtett nevén gondolkozzék, hanem terveket szőhet a jövőre is. Mert kár volna ennyi kiváló képességet parlagon hevertetni: állatorvosnak mondja magát, *inni jól tud*, patkánymérge is van; még liberális lapvezér is lehet belőle.

— A bírósági kezelő személyzet munkaköze. Budapestről jelentik: Az államháztartás egyensúlyának helyreállítására irányuló intézkedésekkel kapcsolatos létszámcsokkentés következtében a bíróságok kezelő személyzete jelentékenyen megcsappant s e mellett a bíróságok ügyforgalma az utóbbi időben tetemesen megnövekedett. A kezelő személyzet egyéb teendőinek teljes fennakadása nélkül nem állhat a felek rendelkezésére annak az időnek egész tartama alatt, amelyet a rendes viszonyoknak megfelelően erre a célra megállapítottak. Ennélfogva a miniszter ideiglenesen, amíg a viszonyok szükségesek teszik a felekkel való érintkezést, a kezelő személyzetnek erre a célra fordított idejét és módját újra megállapította. Az erre vonatkozó rendelet, amely augusztus 1-én lép életbe, a budapesti közlöny szerdai számában jelenik meg.

Interpellációs könyv

Tekintetes Városi Tanács! Igaz-e az, hogy Schwarz Vilmos is jutalékot kapott Debrecen szab. kir. város és a ref. egyházközséglet nyomdaüzeméről? Ha igaz, hol van az kimutatva a költségvetésben?

— Óriási hőség Berlinben. Berlinből jelentik: A lapok jelentése szerint Berlin környékén a nagy hőség következtében hatalmas erdőtüzek pusztítanak. A hőség okozta az is, hogy a csatornáknak amoniák gázok fejlődnek. Egyes helyeken olyan erős volt ez a kigőzögés, hogy a járókelők elájultak és eszméletlen állapotban szállították el őket. Bécsben tegnap 32 fog meleg volt. Ez volt ebben az évben a legmelegebb nap.

— Új világrekord a gyorsusztás terén. Helsinkiből jelentik: Az amerikai *Paidak* 1.125 m-es gyorsusztásban 136 mp.-et új világrekordot állított fel.

— Erdőéri és vadóri szakvizsgák Debrecenben. A városi tanács közhírré teszi, hogy augusztus 24-én Debrecenben erdőéri és vadóri szakvizsgák lesznek. Akik a szakvizsgát letenni óhajtják, az ehhez szükséges engedély iránti kérvényeket július 31-ig a debreceni erdőgazdálkodásnál nyújtsák be. A szükséges felvilágosításokat az erdőgazdálkodás adja meg.

— Az elmúlt évben 1804 halálos ítéletet hajtottak végre Szovjetországban. Moszkvából jelentik: Szovjetország új büntetőtörvénykönyve szerint halálos ítélet 32-féle esetben mondható ki. Ezek közt szerepel többek közt a következő paragrafus is: *Minden a szovjetkormány ellen irányuló cselekmény következménye halálbüntetés.* Krylenko szovjetállamügyész kijelentése szerint a szovjetbíróságnak a legmesszebbmenő szabadságot kell adni minden olyan bűntény elbírálásánál, amely a szovjetbiztonsága ellen irányul. A szovjetstatisztika szerint az 1924. évben 1804 embert végeztek ki. A szovjetbüntetőjogi ítélete alapján 204 politikai bűncselekmény, 187 utonállás és rablás esetében végeztek ki a tetteseket. Az utóbbiak közé sorozandó az ugynevezett politikai utonállás is, amelyeket csak a szovjetbüntetőjogi ismernek, 292 embert végeztek ki felkelés címén, 120-at lázítás címén, 70-et kémkedés, 14-et politikai kémkedés, 17-et a vörös hadseregben való bujtogatásért, 257-et ellenforradalmi összeesküvésért, 154-et munkássztrájkban való részvételért, 60-at pedig szovjethivatalnok meggyilkolásáért. A csekának (amelynek az új neve most G. P. U.) az ítélete alapján kivégzett áldozatok a statisztikában nincsenek benne.

— Női filckalapot fehérben 130.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben Piac-u. 1. szám.

— Amerikai milliárdos kisasszony és egy soffőr szerelemlirégyénye. Budapestről jelentik: Egy amerikai milliárdos kisasszonyt Magyarországra szöktetett apjának a soffőre. — Amerikai detektívek jöttek Budapestre a szerelmes pár után. Az amerikai detektívek nyomon követték egész Franciaországon keresztül Budapestig, de az ifjú pár mire a detektívek Budapestre érkeztek, az igazságügyi miniszter engedélyével házasságot kötöttek. — Az ifjú pár Szarvason él.

— Holdbéli vállalat nevében szól-himoskodott Debrecenben egy zsidó. Jakab Mariska Mester utca 42. szám alatti lakosnál nemrégiben megjelent egy Erdős Sándor nevű úgyszólván a Magyar Fűszerkereskedők Szövetsége megbízottjának adta ki magát és cukrot kínált eladásra. Miután a cukor ára igen olcsó volt, Jakab Mariska egy mázsát vett az úgyszólván, akinek erre egy millió korona előleget adott. Erdős az egymillió koronával eltűnt és a cukrot sohasem szállította le. Jakab Mariska feljelentésére keresni kezdték Erdöst. Kiderült ugyanis, hogy a Magyar Fűszerkereskedők Szövetsége sohasem létezett, Erdős pedig régebben a hangzatos *Etler* József nevet viselte és már többször követett el csalást, szélhámossgot. A budapesti rendőrségnek sikerült elfogni Erdős-Eislert, aki jelenleg a Markó-utcai fogházban ül.

— A Magyar Művészet harmadik száma a szokott díszes formában, gazdag tartalommal jelent meg. E szám Iványi-Grünwald Béla művészete legújabb fejlődési eredményeit mutatja be. Farkas Zoltán méltatja egy finom esszayben Iványi-Grünwald Béla művészetét, Dr. Csáky Endre egy ismeretlen Canova-relieft mutat be, melyet a gyömrői ref. templomban fedezett fel. Lyka Károly az iparművészeti Társulat negyven éves jubileumáról emlékezik meg. Ybl Ervin az Operaházról közli nagybecsű és alapos művészeti elemzést, mely az Operaház építkezésének fejlődéstörténetét és stíluskritikai elemzését öleli fel. Vasváry János párisi művészi benyomásait foglalja egybe. Elek Arter az olasz múzeumok új átalakulásáról számol be. A füzet illusztratív része elsősorban Iványi-Grünwald Béla műveit mutatja be, továbbá Kisfaludi-Strobl Zsigmond kiváló Iványi-Grünwald arcképszobrárt és Canova ismeretlen relieftjét közli. Az Operaházat több eddig ismeretlen rajzzal és művészetét magyarázó képpel ismerteti. Végül Szüle Peter, Horvai János és Korb Böske különböző kiállítások bemutatott műveit sorakoztatja fel.

— Hat évi fegyházra ítélték a betörő királyt. Budapestről jelentik: Gombos Imrét, a betörő királyt a törvényszék nemrég 18 rendbeli betörései lopás miatt hat évi fegyházra ítélte. Gombos büntetését a tábla 8 évre emelte. Bár Gombos életének javarésztét a fegyházban töltötte, most is négyszer kísérelt meg szökést, az öröknek azonban sikerült a szökést megakadályozni. Szükség miatt azóta fegyelmi büntetését tölti Gombos és most érte a kuria ítélete, amely a tábla ítéletét helybenhagyta.

SZÍNHÁZ

Stáhanak és mozgólépcsők közölménye
Vigninház-mozgó

Két attrakció egy előadásban: „A trópusi nász” (Pangó sziget titka). Családi dráma 6 felvonásban és Harold Lloyd szereplésével „A kockavadász”. Akadályverseny négy futamban.

Uránia-mozgó

„Az új nevelőnő”. Dráma 7 felvonásban, — Kisérő „Dodó, a tornatanár”.

Jön: „Hej, kutyaelet, kutyaelet” Chaplinal.

Meteor-mozgó

Csütörtöki „Az utolsó ember” Emil Jannings főszereplésével és „Kérek egy potont”. Előadások 7 óratól.

KÖZGAZDASÁG

Debreceni állatvásár. A keddi állatvásáron a felhajtás közepes volt, a kereslet kicsiny. Jómindőségű sertés 5 milliótól felfelé. Középsortés 3—5 millió között. Silány 500 ezer koroná. Szarvasmarhában kicsiny felhajtás volt. Vagómarha elősúlyban 9—13, szopós borjú 9—14 és jarmos ökr párja 8—14 millió között. Felső borjú 3—8 millióig.

A TÖZSDE

Zürichi zariát

Newyork 515.00, London 2503³/₄, Milánó 1912—, Paris 2435, Brüsszel 2385, Prága 1525, Budapest 0.0072.50, Belgrád 905—, Bukarest 250—, Hollandia 206.80, Varsó 98³/₄, Berlin 122³/₄, Bécs 72.55—, Szófia 375.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapályamokról

Dollár 70580—70410, angol font 345000—347000, hollandi forint 28215—28485, francia frank 3364—3394, svájci frank 13805—13905, cseh korona 3103—2119 lei 847—351, lira 2844—2686, dinár 1227—1249, 100 német márka 16875—16975, oazirák korona 99.90—100.70 líra.

Terményfőzede zariát

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki ó buza 385—390, egyéb 382—387¹/₂, 77 kilós tiszavidéki 390—395, egyéb 387¹/₂—392¹/₂, 78 kilós tiszavidéki buza 385—400, egyéb 397—417¹/₂, új buza 77 kilós tiszavidéki 378—382, egyéb 372—377, ó rozs 370—380, új rozs 387.5—342.5, takarmány árpa új 820—824, kóles 200—310, zab 435—450, tengeri 275—280, repce 545—550, korpá 256—260. Lisztárak változatlanok.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha elethű művészi fényképet akar, keresse fel három évtized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét
BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.

(Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fisk Budán, III. Zsigmond-utca 36. — A legmérsékletesebb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ezen szelvény felemelője a napi árakból 25% engedményt kap Diskay fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 74 Fisk Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

BANGÓ MAGANTANFOLYAM

BUDAPEST, IX. RÁDAY-U. 14.
Előkészít magánvizsgákra, érettségire vidékieket is.

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

Ha az olcsóságot keresi

látogasson el naponta a mindenki által elismert szolid és megbízható

ANGYA üzletbe,

ahol alkalma lesz meggyőződni a legjobb minőségű áruk olcsóságáról.
FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2. — Fiskok a város minden részében

APRÓHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztárában. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 koronára, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Lakás

Kiadó 2 nagy szobás helyiség oimfestőnek, férfi vagy női varrodának alkalmas. — Cegléd-utca 16 0
Butorozott szoba 2 személy részére kiadó. Széchenyi-u. 11.
Szolid fiatal ember jól butorozott szobát keres lehetőleg központban. Telefon 112. szám. 1551
Szép egészséges lakásom átadó. Egy utcai nagy, egy udvari kisebb és több mellék helyiségből áll, mivel külön lakás. garcon embernek is megfelel. Eötvös u. 49. szám. 49

Ajánlat

Mons. ayant vécu 3 ans à Paris donne Berilits. Prix très modérés. Aussi pour débutants. Adresse au bureau du Journal.
Tornászó, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Műgyárban, Fűdő-utca 2. szám. 888
Kiadó az elepen 40 hold föld. Értekezni Vigkedvű Mihály-u. 8. 1510
Hárványmozsák cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenfajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műgyárnál, Fűdő-utca 2. sz. Telefon: 10-98. 336
Kőművesi tégla és cserép Tóth és Sebestyén építéskészítő vállalatában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-utca 8. 837
Intelligens zsidó család elvállalja teljes ellátásra feltétlen 3-4 gyermekét. Cim Független Újságban. 843
Gépészek elmegek nyári cséplésre báhova. Cim a kiadóban. 18
Intelligens jóra való fiatal ember könyvelés vagy bármilyen irodai munkát vállal szerény díjazásért. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér. Török-utca 22-jeligére. 24
50.000 koronát kap elveszett hóféhér macskám hazahozója. Miklós-u. 41. 1546
Morgany fedőlemez, használt mosott rongy kapható Ócskavasútnál. Vásárterti állomás mögött. Telefon 628. 902
Két középiskolai tanulót teljes ellátásra felveszek. Cim a kiadóban. 27
Tanár vagy tanárnőt gimnazista fiacskámhoz felveszek ellátással. Fizetéses ajánlatát Komlóssy ut 16 kérem. 18
Hűvös ráfűzés gépen 20.000. Kocsik újak, használtak kaphatók Neuländer kocsigyár. 26
Egyetemi hallgató középiskolások tanítását vállalja. Cim a kiadóban. 1563
6-os gépre cséplést vállalunk 24-25-ikétől kezdve a gép az onddi megálló körül van. Vargakert, K. Tóth-u. 8/b. 1554
Egy butorozott szoba házaspárnak, konyhaszántalattal kiadó. Bethlen u. 54. 43
Különbejárattal egymásba nyíló utcai butorozott 2 szoba villanyvilágítással és teljes ellátással azonnal kiadó. Varga-utca 24. szám. 34
Hátartási teendőikért gyermektelen házaspár vagy önálló asszony segédkező leányával lakást és fizetést kap. Cim a kiadóban. 47
Zongora és angol órákat adok kezdőknek. Ugyanott a jövő tanévre diákokat teljes ellátásra elfogadok a belvárosban. Cim a kiadóban. 46
Saját termelésű, erősen bakáros, tisztán kezelt zamatos házi bor literenként csak 14000. Kapható mindennap Poroszlay-ut 58. Sestakert. 41
Cséplési munkálatokra tündtől saját termelésű erősen bakáros, tisztán kezelt zamatos házi bor literenként csak 14000. Kapható mindennap Poroszlay-ut 53. Sestakert. 40

Fogkrém

Der krém,
Die puder,
Das szappan
Derodont a legjobb arc-, kéz- és testápoló.

Kereslet

Okleveles gazda nyug. intező, 46 éves, kitűnő bizonyítványokkal megfelelő állást keres. Szives megkeresést „Szerény igények” jellegre „Hajdúföld”-höz kér, 849
Könyvelő, ki számlázásban is gyakorlati bir, augusztus 1-ére felvétetik. Berger úvegkereskedése. Piac utca 66. 840
Fiatal, egészséges pulykák nagy mennyiségben folyó hó 23-án, esütörtökön vesz Korcsmáros Kálmán gépmeister, Piac-utca 59.
Jó megjelenésű fiú és leány gyümölcsárúknak felvétetik. Késes 28. 1548
Fényképező tanulóknak fiút vagy leányt előnyös feltétellel felvesz Berzéli műterme Szécsomogó asszony felvétetik Grünfeldnél, Csapó-utca 16. szám. 29
Kis családú, szerény igényű perfekt varrónő varrásért lakást keres, házmesteri állást is elfogad. Cim Egri Mátyásné Homokkert, Oláh Károly-utca 89. 39
Kereskedőtanonc fizetéssel felvétetik Gerstner Kálmán fűszerkereskedésében. Széchenyi-utca. 55
Figyelem! Szoba, konyhát beköltözésre keresek, kétfazsa búzát fizetek lelépést. Cim a kiadóban. 48
Bejárónőt azonnali belépésre keres Balasszén, Darabos-utca 23. 53
Lakást keresek lelépéssel két, egyszobás konyhás, mellék helyiséggel. Pacsirta-utca 3. szám. 52
Egy szoba konyhás takás kerestetik a város beltérségében. Széchenyi-utca, 10. Ügyvédi iroda. 44
Egy négyes locomobil kazánt keresek sürgősen bérletre. József király hertceg-u. 75. sz. Kovacs-műhely. 45
Fiatal mindenre bejárónőt felveszek. Batthyány-utca 10. Értkezde. 33
Fodrászsegéd elsejére állást keres. Cim Nyit-utca 100. 86
Nőcselők munkát kaphatnak. A zsurozó-gépet megvételekre keresek. Bethlen-utca 8. szám. 56
Egy fiatal segéd állandóan és egy ügyes fiú tanulóknak lakás és kosztál felvétetik. Bassek borbély és fodrász, Csapó-utca 72. 51
Szoba, konyhás lakást butorozva sürgősen keresek. 500-600 ezer koronát fizetek. Royal szálló portáshoz Hunyady-utca leadni. 57
Egy szoba, konyhás lakást keresek a görög kath. templom közelében augusztus 1-re, havi négyezer korona lakbért fizetek és tüzelőanyaggal kisegitem, lehetőleg magánosnál vagy öreg párnál. Ajánlatokat kérek „Magános” jellegre a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalába. 35
Tanulóknak fizetéssel felvesz M. Nagy Mihály kalapos, színházi átjáró. 1566

Eladás

Bőfűsziget eladó, bolt, iroda, raktár, műhely kiadó Sümeginnél. Csapó 11. 1505
Olcsó márványasztalok, hordók, antik órák eladók Csillag-utca 54. 988
Eladó Csige-kert-utca 15. számú ház olcsó árban. Az egész átadva. 956
Kalapács Alax kettes eladó vagy esztergáppal elcserélendő. Neuländer kocsigyár. 25
Építők figyelmébe! Négyezer darab beton-cserép, piros, hófogós, jutányosan eladó. Mester utca 21. 1555
Gyermek fehér, kis égy eladó. Kigyó-utca 32. szám. 54
Villa, ötszobás beköltözhetőséggel, gyümölcsösökkel eladó. Széchenyi-ut 5. 42
Elsőrendű, kézzel szedett, befőzni való muskataly barack eladó 2 kg 4000 Dombokos Lajos-utca 6. 32
Jókarban levő karikahajós Singer gép eladó. Csemete-utca 21. Értekezni 8-10 óráig. 37
Ebédő, fehér háló, óramérleg, porcellán, szekrény eladók. Szentanna 25. 50
Egy háló és konyhaberendezés minden elfogadható ártért eladó. Cim a kiadóhivatalban. 39

Elköltözés miatt sürgősen eladók új keményfa háló teljesen felszerelve, többféle butor, káposztás hordó, tüvegek, használt és új abroszok, tengeri edények, zománcos bödönök, női plüss kabát és mindenféle ruhaneműek. Bősörmenyi-ut 49. 38

Vegyés

Építők figyelmébe. Tisztelettel értesítjük az építők közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törv. szökileg bej. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevező munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókarban tartását, műkövet és műkömunkák elkészítését mérsékelt árak mellett ugy helyben, mint vidéken Kandia-utca 4/b szám, bent az udvarban. Telefon 7-41 meghívásra elmegyünk
Elveszett vasárnap reggel Varga-utca 38. szám alatt egy fekete anyasica, nyomra-vezető jutalomban részesül. 31

EHRENFELD HERMAN

ÉPÍTŐ- ÉS MŰBUTORASZTALOS RÁKÓCZI-UTCA 9

Szép domboru lakásiszolt tele háló, a legjobb ízlést is kielégítő konyhaberendezések kaphatók.
részletre is
Minden e szakmához tartozó munkákat olcsón és szépen készítek. Butorfenyeztést és javítást vállalok. Festőletrák raktáron, jutányos árban.

Keresztretjtvény Könyvtár

(16 oldal)

kiadóhivatala

Budapest, VI., Nagymező-utca 3. sz.

Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1/4 évre 30.000 K. Egyes szám kapható minden tőzsdében és újságárúsnál 3000 koronáért. Előfizetéseket

elfogad a HAJDUFÖLD kiadóhivatala

FESTÉKEK

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZÍNŰ PORFESTÉKET

© kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat ©

festéküzletében
STERN PIAC-U. 10
BIKA SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

ÉVA

VIZET IGYUNK!

ÜDIT! -- FRISSIT!

Megrendelhető

MARKUS JENŐ

Hatvan-utca 22. Telefon 14.

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó
Számra -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb
izléseesen és gyorsan
mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szivesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 348 -o- Piac-utca 59